

Functieprofiel Consulent Stichting de Einder

Doel van de functie

De begeleiding door een consulent heeft als doel bij de hulpvrager een zo groot mogelijke helderheid te scheppen wat betreft diens streven om zelf over het levenseinde te kunnen beschikken. Ook richt de begeleiding zich op de grootst mogelijke zorgvuldigheid als de hulpvrager uiteindelijk besluit het leven daadwerkelijk te beëindigen.

Positie

De consulent stemt in met de uitgangspunten van Stichting de Einder en sluit na afronding van de scholing een samenwerkingsovereenkomst met de stichting af. Voorwaarde is dat de consulent zich aan de door de stichting opgestelde zorgvuldigheidseisen houdt.

De consulent maakt individueel zakelijke afspraken met de hulpvrager conform de afspraken die in de consulentengroep zijn gemaakt.

Werkzaamheden

- Verstrekken van informatie over verschillende stervenswegen.
- Het voeren van gesprekken gericht op morele ondersteuning van de hulpvrager en de versterking van de kwaliteit van diens besluitvorming.
- Bijhouden van een dossier en verzamelen van kerngegevens.
- Deelnemen aan intervisie en deskundigheidsbevordering.

Ten behoeve van de hulpvrager

- Bespreken van de situatie, de aanleiding en wens voor een zelfgekozen levenseinde (op humane wijze).
- Inventariseren met de hulpvrager en diens eventuele netwerk of men voldoende informatie heeft om de zelfeuthanasie in eigen regie en op een humane wijze uit te voeren.
- Op een verantwoorde manier gewenste en noodzakelijke actuele informatie verstrekken over een zelfgekozen levenseinde.
- Bieden van morele steun aan hulpvrager en naasten bij zelfeuthanasie.
- Desgevraagd geeft de consulent algemene voorlichting over zelfeuthanasie aan groepen, organisaties en media.

Competenties en vaardigheden

- Luisteren – Openstaan voor informatie en een gesprekspartner aandachtig aanhoren zonder te onderbreken, en ook ‘tussen de regels’ kunnen luisteren.
- Exploreren - Open en onderzoekend kunnen doorvragen, waarbij de eigen opvattingen ondergeschikt zijn aan het belang van de hulpvrager.
- Communicatieve vaardigheden - Je bent in staat informatie over te dragen en te checken of deze wordt begrepen, waarbij je aansluit bij de taal en belevingswereld van je hulpvrager.
- Professionele distantie – je bent in staat om professionele afstand te hebben en te behouden waarbij je je wel inleeft in de beleving van je hulpvrager en empathie kan

tonen voor de positie waarin deze zich bevindt. Je bent een passant en maakt de relatie met de hulpvrager niet belangrijker dan nodig is.

- Zelfstandigheid - Je kunt zelfstandig werken en omgaan met de verantwoordelijkheid die verbonden is aan de rol van consultant.
- Zelfinzicht - Je hebt inzicht in je eigen functioneren. Je weet wanneer je moet overleggen of om steun moet vragen en kan toegeven dat je iets niet weet.
- Integriteit - Je gaat respectvol om met collega's, hulpvragers en andere betrokkenen bij je werk.

Overig

- Je beheerst de basisvaardigheden van het werken met computer en multimedia.
- Je draagt bij aan professionalisering van collega's. Dit doe je door vanuit je eigen kennis en ervaring kritisch vragen te stellen. Je (h)erkent je eigen (professionele) grenzen en bespreekt dilemma's.

Relatie met Stichting de Einder

De Stichting scheidt de randvoorwaarden waarbinnen de consultants zelfstandig hun werk kunnen doen. Deze randvoorwaarden houden in:

- Aanbieden en realiseren van scholingsmogelijkheden voor beginnende en gevorderde consultants.
- Faciliteren van intervisie.
- Materiële en immateriële steun bij mogelijke rechtsvervolging.
- De mogelijkheid scheppen voor bemiddeling als er een situatie ontstaat waar consultants, ondanks onderling overleg, in een impasse dreigen te komen.
- Actueel houden van de informatie waarover de consultants moeten beschikken om hun werk te kunnen doen, waaronder ook informatie met betrekking tot wet- en regelgeving.

Toelichting Functieprofiel

Een consultant die in gesprek is met een hulpvrager heeft praktisch altijd te maken met zijn eigen *opvattingen en beleving van het leven* enerzijds en *afhankelijkheid* van de hulpvrager anderzijds. Mensen die zich tot De Einder wenden willen hun zelfstandigheid/autonomie ten aanzien van leven en levenswijze behouden. Afhankelijkheid is er, omdat de hulpvrager informatie wil verkrijgen van de consultant waar hij zelf niet over beschikt. Het vraagt grote zorgvuldigheid van een consultant om deze nood te verhelderen en de autonomie van de hulpvrager tot zijn recht te laten komen.

In elke situatie is het van belang dat de consultant integer en transparant informeert naar het belang en de aanleiding die de hulpvrager heeft bij het onderzoeken van de mogelijkheid van een vrijwillig levenswijze. Informatie over hoe iemand in het leven staat en gestaan heeft, de situatie van de hulpvrager en wat en wie belangrijk is in zijn leven. De consultant vormt een beeld over de geschiedenis van de hulpvrager met bijvoorbeeld hulpverlening en behandelingen. De consultant vraagt hoe de hulpvrager deze heeft beleefd en wat de resultaten waren. Om zoveel mogelijk informatie te verkrijgen moet de consultant een non-directief gesprek kunnen voeren, waarin open vragen gesteld worden en de consultant durft door te vragen. De consultant oordeelt niet, maar luistert, vraagt door, helpt ordenen, opent

zo mogelijk nieuwe perspectieven naar andere keuzemogelijkheden, en respecteert de autonomie van de hulpvrager.

Indien gewenst biedt de consulent *morele steun* bij de afwegingen die de hulpvrager moet maken. Hij mag daarbij ook transparant zijn over de eigen mening mits deze slechts ter overweging wordt aangeboden en het voor de hulpvrager duidelijk is dat zijn of haar autonomie bepalend is. De consulent onthoudt zich van morele oordelen. Contact met de omgeving van de hulpvrager, als de hulpvrager dat toestaat, vormt een aspect van de zorgvuldigheid. Immers, het besluit van de hulpvrager heeft meestal grote impact op zijn omgeving. Als de hulpvrager contact met naasten afwijst, is verheldering van de motieven van de hulpvrager onderwerp van gesprek.

De consulent moet zwaarwegende redenen hebben om de autonomie niet te respecteren. Dit kan het geval zijn als de consulent de indruk heeft dat de hulpvrager niet wilsbekwaam is of onevenredig onder druk staat van zijn omgeving of dat de doodswens gekoppeld is aan de psychische problematiek van een hulpvrager waarbij de realiteitstoetsing, oftewel de mate waarin iemand de werkelijkheid kan waarnemen zoals hij feitelijk is, niet intact is. Onvermogen om de zelfeuthanasie op een verantwoorde wijze uit te voeren kan ook reden zijn voor de consulent een hulpvrager specifieke informatie te onthouden of uitvoering van het voornemen tot zelfeuthanasie te ontraden.

Psychische problematiek hoeft de autonomie van de hulpvrager niet aan te tasten maar het kan voor een consulent zeer belastend zijn om in dergelijke situaties een eigen afweging te maken. De spanning tussen respecteren van de autonomie van de hulpvrager en de inschatting dat het de hulpvrager aan voldoende vermogen ontbreekt om de keuze voor een vrijwillig levenseinde consistent te kunnen beleven, uit te voeren of de gevolgen te overzien is voor een consulent soms moeilijk onder woorden te brengen. In deze situatie wordt van de consulent veel tact maar ook veel moed gevraagd om de hulpvrager te confronteren met zijn bedenkingen en soms de gevraagde informatie geheel of gedeeltelijk aan de hulpvrager te onthouden.

Intervisie

Een consulent moet in staat zijn om te onderkennen wanneer een hulpvraag zijn krachten te boven gaat, dan wel emotioneel te belastend is. Signalering en inschakeling van collega's en/of inbreng bij de intervisie is dan geboden.

Er zijn veel situaties waar geen sluitende handleiding voor te geven is, en voor dergelijke situaties is een veilige intervisie onmisbaar. Samen met je collega consulenten reflecteer je op je handelen en ga je samen op zoek naar antwoorden op de gestelde vraag of voorgelegde situatie. Bovendien is er de mogelijkheid om één-op-één een collega consulent te raadplegen om te overleggen.

Een consulent heeft ook grenzen. Bij overschrijding van deze grenzen kan het lastig zijn om de autonomie van de ander te blijven respecteren of om met voldoende openheid en inlevingsvermogen in verbinding te blijven met de hulpvrager. Bijvoorbeeld wanneer een doodswens volledig niet invoelbaar is voor de consulent of wanneer de hulpvrager extreem eisend is en de werkwijze van de consulent niet respecteert. In dergelijke situaties wordt van de consulent verwacht dat hij op zijn handelen reflecteert en van collega's ondersteuning

vraagt om met de situatie om te kunnen gaan. Voor dergelijke situaties is intervisie onontbeerlijk.

De werkzaamheden als consulent *kunnen* psychisch belastend zijn en effect hebben op het welzijn of welbevinden van de consulent. Tijdens de intervisie is hier altijd aandacht voor.

Contact

Indien u vragen heeft over het profiel of interesse heeft in de functie kunt u contact opnemen met onze adviseur Catharina Vasterling 06-51193770 of vasterlingcatharina@gmail.com.